

V delih svojih sam boš živel večno

1. november je dan, ko ljudje združimo svojo bolečino za umrlimi sorodniki in prijatelji, za padlimi borci. To je dan, ko vsi doživljamo enake trenutke, ko sveče gorijo le za mrtve in ko jesenske rože cvetijo le njim v pozdrav. To je edini dan v letu, ko nam grobovi in smrt ne vzbujajo strahu in tesnobe. Nemirni, utripajoči plameni svečk se razplamtevajo v en sam velik ogenj, ki mu pravimo življenje, sreča, mladost, hrepenenje...

Vsemu temu so se morali odpovedati, da bi v svojih nesmrtnih delih in naših srcih živeli večno.

Ni še dolgo tega, ko so naši bratje in očetje s puško v rokah branili domovino ter v trpljenju in krvi kovali to, čemur lahko danes s ponosom in samozavestjo rečemo: SVOBODA.

Narod hlapcev in ponižanih je postal gospodar na svoji zemlji, na zemlji, ki mu daje kruh in tudi poslednje domovanje.

V Slovenski zemlji domujete in tiho vam sedaj jesenski vetrovi pojo nad grobovi. V svet krizanteme in drobna svečka je samo skromna zahvala. Ne potrebujete spomenika iz razkošnega marmorja, s svojim delom ste si izklesali najdragocenejšega, iz najtršega kamna, ki sega na vse štiri strani meja, mogočen in silen, kot je bila mogočna in silna vaša vera v lepši jutrišnji dan.

TIHO OD NAS STE ODŠLI. TOVARIŠI, V NOČ — BREZ POVRATKA.
V PRSIH TEŽI ME BOLEST V NEMEM SPOMINU NA VAS.
SÉMENA ZLATA ČEZ PLAN RAZVELI STE V SETVAH JESENSKIH,
TIHO POTEM STE ODŠLI, NISTE ČAKALI PLODOV.
TEŽKA JE GRUDA SEDAJ V MAMLJIVI VROČICI ZORENJA,
BUKOVO LISTJE TEMNI, RESJE KRVAVO CVETE.
SONCE PEKOČE ŽARI — SVOBODNA JE NAŠA DEŽELA.
KJE STE, TOVARIŠI, ZDAJ? IŠČEMO VAS V SENCAH LESOV,
ČAKAM VAS SREDI POLJAN V ŽAREČI OPÖLDANSKI URI,
ČAKAM VAS V SLUTNJAH NOČI, ČAKAM VAS V SVITANJU DNE.
ZARJE KRVAVE PLAMTE NAD TOPLO SVOBODNO POLJANO.
V MIREN POLETNI VEČER V VASI ŽANJICE POJO.

DELO IN NOVE USMERITVE

Od 26. oktobra pa do 13. novembra so potekale volilne konference v vseh osnovnih organizacijah ZK na nivoju TOZD in delovne organizacije AGIS.

Volitve so se odvijale v času intenzivnih priprav organizacije ZK in vseh organiziranih socialističnih sil, na uresničevanju odločitve desetega kongresa ZKJ, sedmega kongresa ZKS in zakona o združenem delu. V okviru teh aktivnosti pa ne smemo pozabljati na izgradnjo družbenoekonomskih odnosov, na razvoj in krepitev združenega dela, na razvijanje družbenopolitičnega sistema, kot vsebine in metode dela organizacije ZK.

Volilne konference so bile istočasno priprave osnovnih in drugih organizacij ZK na enajsti kongres ZKJ in osmi kongres ZKS. Gledano iz tega aspekta volilnih konferenc ne bi smeli razumeti, kot izvrševanje statutarnih obvez, ampak kot kontinuirano politično akcijo. Cilj volilnih konferenc je tudi bil, da podamo in izvedemo vsestransko kritično analizo dosedanjega dela, da bi zadane naloge dobile realno politično osnovo na vseh področjih družbenega življenja.

POROČILO O DELU ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV V DO AGIS PTUJ V OBDOBJU 1975 — 1977

Ponosni smo, ker ocenjujemo naše delo preteklega obdobja v letu, ko se s posebno pozornostjo spominjamo pomembnih jubilejev naše revolucije in mejnikov iz zgodovine razrednega in narodnoosvobodilnega boja:

— 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelu KPJ,

— 85. rojstnega dne tovariša Tita

— 40-letnice ustanovnega kongresa KPS.

Pomembni jubileji, katerih temelji so revolucija, narodnoosvobodilni boj in priborjeno lastništvo delavcev nad proizvodnimi sredstvi, so plod nenehne akcije komunistov in vsega ljudstva bratske Jugoslavije.

Genialna osebnost naše revolucije, naš ljubljani tovariš Tito je neizčrpen izvor energije, ki nas vodi v nenehni boju za boljše kvalitete našega samoupravnega socialističnega sistema, za katerega je delovni človek bil in bo ostal poglavitna ustvarjalna sila in nosilec socializma.

Boj tovariša Tita za reševanje nacionalnih vprašanj, za negovanje bratstva in enotnosti med našimi narodi, za nacionalno svobodo in enakopravnost, za miroljubno sožitje med vsemi narodi sveta, je nedvomno veliko dejanje, ki nam bo vedno vzor in na kar smo lahko neizmerno ponosni.

Tovariš Tito je dejal: »Mi komunisti se moramo v popolnosti zavedati, da je vojni heroizem, ko smo se borili za golo življenje in obstoj, popolnoma enak delovnemu heroizmu, ki se borimo za novo življenje.«

ORGANIZIRANOST OO ZK DO AGIS

Na predlog družbenopolitičnih organizacij skupščine občine Ptuj in družbenopolitičnih organizacij DO TAP in DO SIGMA, se je leta 1975

pristopilo k akciji integracije obeh omenjenih delovnih organizacij. Idejo o integraciji je pogojevala predvsem sorodnost proizvodnega programa in lokacija obeh DO. Pristopnih je bilo seveda še mnogo več faktorjev, ki so vplivali posredno na odločitev za integracijo, katerih pa ne bi sedaj posebej našteval.

Neposredno po uspelem glasovanju o združitvi decembra 1975, smo že v januarju 1976 pristopili k reorganizaciji družbenopolitičnih organizacij obeh DO.

Komunisti smo se organizirali znotraj nove DO AGIS po temeljnih organizacijah združenega dela, ki so oblikovale svoje osnovne organizacije ZK, te pa so organizirale svojo konferenco na ravni združene delovne organizacije AGIS. Konferenca je štela 33 članov, ki so se organizirali še v 13-članski sekretariat konference in v 3 komisije, v katerih so delovali po trije člani. Oblikovali smo naslednje komisije:

1. Komisija za sprejem novih članov ZK in kadrosko politiko;
2. Komisija za izobraževanje;
3. Komisija za organizacijska vprašanja.

Na ravni konference smo oblikovali tudi aktiv mladih komunistov, izvolili smo tudi predstavnike v aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev, ki je organiziran pri občinskem komiteju ZK občine Ptuj.

Osnovne organizacije ZK v TOZD štejejo povprečno po 15 članov, ki so v večini neposredni proizvajalci, edino OO ZK v DSSS šteje približno 60 članov, od katerih je večina kreativnih delavcev.

Tako deluje v DO AGIS povprečno 140 članov ZK, to pa je 9,5 % od vseh zaposlenih. Struktura članstva je približno 67 % kreativnih delavcev in 33 neposrednih proizvajalcev.

Dosedanja organiziranost OO ZK v DO AGIS ni bila popolnoma usklajena s stališči X. kongresa ZKJ, zato smo sprejeli sklep, da se voli v konferenco samo tiste člane, nimajo funkcije v OO ZK.

Ta sprememba je bila nujna, saj smo že med delom v preteklem obdobju ugovarjali, da je s posameznimi zadolžitvami obremenjen preveč ozek krog članov. Reorganizacija nam omogoča aktivirati širše množice članstva, posebej še, če upoštevamo, da se je dosedanja konferenca OO ZK v DO AGIS uveljavila kot pomemben dejavnik, kjer so se obravnavala najpomembnejša skupna vprašanja, kot so:

— oblikovali smo ocene samoupravnih odnosov v TOZD in OZD s posebnim poudarkom na spremljanju uresničevanja samoupravnih sporazumov, njihovega dopolnjevanja v skladu z Zakonom o združenem delu;

— razpravljali smo o možnostih ustanavljanja novih TOZD;

— razpravljali in spremljali smo določena stališča kadrovske politike v skladu z družbenim dogovorom;

— obravnavali smo problematiko gospodarjenja in stabilizacijske programe;

— razpravljali smo o organiziranosti delovne organizacije;

— analizirali smo standard zaposlenih, stanovanjsko politiko, družbeno prehrano in rekreacijo;

— obravnavali smo možnosti organiziranja novih OO ZK v naši DO;

— skrbeli smo za sprejem novih članov v ZK.

Iz navedenega lahko sklepamo, da je konferenca ZK v DO AGIS delno uresničila zadani program, vemo in zavedamo pa se, da nismo vsega storili in da nekatere probleme nismo reševali na način kot bi to morali. Predlagam, da v naslednjem obdobju program dela konference še razširimo in da z novo organizacijo konference spremenimo način reševanja zadanih nalog. Več se bomo morali povezovati z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi v DO.

Sekretariat konference bo imel nalogo, da bo koordiniral delo konference s sekretarji OO ZK ter komisijami na ravni konference, pripravljal bo najvažnejša gradiva za razpravo v OO ZK, skrbel bo za izvajanje stališč konference, usklajeval bo stališča med OO ZK in poročal o usklajenosti slednjih. Naloga sekretariata konference bo tudi, da skliče sestanek konference. Prepričan sem, da bo z reorganizacijsko preobrazbo v naši organizaciji prisotna nova osvežitev pri našem delu, ki bi naj z ozirom na naše želje, potekalo še mnogo boljše kot dosedaj.

DELO IN AKTIVNOST OO ZK DO AGIS

Boj za produktivnost dela in boj proti uravnolovki ne bo

uspešen, če ga bomo izvajali samo na polju ekonomske politike ali administrativnih pritiskov. Potrebno se bo boriti tudi za politično osveščenost dejavnikov. V praksi se moramo boriti za takšne odnose, v katerih bo delavec neposredno zainteresiran za povečanje produktivnosti dela, za povečanje dohodka oz. prihodka TOZD in na koncu za boljši osebni standard. Produktivnost dela je dejansko ogledalo kvalitete samoupravne organiziranosti neke TOZD in prav ta nam pove, da mnogokrat samoupravljanje in produktivnost nista v skladu z realnimi družbenimi potrebami in možnostmi.

Družbenopolitične organizacije in predvsem komunisti smo po uspelem glasovanju o združitvi DO TAP in DO SIGMA decembra 1975 pa do 1. 7. 1976 aktivno delovali ravno na področju samoupravne organiziranosti in oblikovanju nove oblike organizacije DO AGIS. Naša osnovna naloga je bila, da se nova DO samoupravno konstituira in da je pričela poslovati s 1. 7. 1976 kot DO AGIS. Navidezno dolgo obdobje šestih mesecev nas je nekoliko uspavalo, tako, da smo nekatere zastavljene naloge realizirali z zamudno. Vsa vedno občutnejša časovna stiska nam kljub vsemu ni vzela poguma in upanja v končni uspeh. Komunisti smo z svojo odločnostjo in zavzetostjo vztrajali, da se cilj konstituiranja nove DO doseže v zadanem roku. Uspešni smo uredili vrste vseh zadolženih za določene akcije, tako, da je bil končen cilj dosežen v zadanem roku.

V zvezi z integracijo in konstituiranjem nove DO, se je pojavila v ospredju kadrovska politika, ki je zajemala kadrovanje v samoupravne organe in kadrovanje na vodilna in vodstvena delovna mesta. V organe upravljanja smo kadrovali predvsem nove kadre, ki so bili na tem področju doslej manj aktivni. Skušali smo pridobiti k neposrednemu odločanju v organih upravljanja čimveč neposrednih proizvajalcev, žena in mladine.

V tistem času smo se komunisti v velikem deležu angažirali pri oblikovanju samoupravnih aktov. Pozneje, po sprejetju Zakona o združenem delu, da smo takoj pristopili k izvajanju slednjega. Prvi korak k uresničitvi zakona smo naredili s sprejetjem programa za izvajanje Zakona o združenem delu, ki smo ga obravnavali v OO ZK, ga tolmačili po informativnih skupinah v DO in pozneje sprejeli na zborih delovnih ljudi. Komunisti se v popolnosti zavedamo, da je Zakon o združenem delu naš zakon, zakon delavcev. Z njim bomo

Vodilna konferenca OZK DO AGIS

Foto: Korpar

urejali v nadalje medsebojne odnose in dohodkovne odnose v združenem delu.

V sedanjem času posebno pozorno spremljamo odnose za razporejanje dohodka in delitve osebnih dohodkov. Zavedamo se intencije Zakona, ki povdarja, da temelji celotna razporeditev dohodka na bazi vloženega dela in sredstev, zato tudi v tej smeri spremljamo vsebino tozadevnih samoupravnih aktov.

Posebej smo se angažirali na področju projektiranja družbenega standarda v naši delovni organizaciji, in to konkretno na izgradnji obrata družbene prehrane ter ureditve okolja v naši DO. V sedanjem času se aktivno zavzemamo za izgradnjo individualnih tipskih hiš za naše delavce, s čimer bi v popolnosti odpravili stanovanjsko problematiko.

Angažirali smo se tudi na področju gospodarstva naše DO, saj ugotavljamo, da je bila realizacija v prvem polletju izredno visoka, kljub temu, da so še ostali nekateri nerešeni problemi, ki jih bo potrebno v naslednjem obdobju brezpogojno rešiti. Opozoril bi samo na nerealizirano osvajanje novih proizvodov, nepravočasne dobave reprovimateriala, prevelike zaloge polizdelkov in izdelkov, nezasedenost ali prezasedenost posameznih proizvodnih kapacitet, nerealizirani stabilizacijski programi, nerealizirane licenčne pogodbe itd. Predlagam, in s tem se bodo morda strinjali vsi člani OO ZK DO AGIS, da bo potrebno v naslednjem obdobju konkretizirati zadane naloge, jih opremiti z realnimi roki ter definirati izvajalce naloge. Za neizvršitev naloge ne bi smele izostati sankcije.

Kljub prazadevnosti in vloženemu trudu, da bi delo na področju gospodarjenja v celoti realizirali, je bilo nekaj akcij, ki so šle mimo nas. Pri realizaciji slednjih nismo bili prisotni, kljub temu, da bi glede na samo naravo akcije, pri oblikovanju in sprejemanju slednje, morali sodelovati.

DELEGATSKI SISTEM UPRAVLJANJA IN KADROVSKA POLITIKA

Ker je v vsakodnevni praksi največkrat prisoten problem dela delegatov v posameznih organih upravljanja, smatram, da je potrebno, da tudi o tej problematiki spregovorim nekaj besed. Zelim povdariti, da je delegatski sistem upravljanja korak naprej v kvaliteti našega samoupravnega sistema, saj smo s spremembo načina dela in odločanja v organih upravljanja in drugih interesnih skupnosti spremenili člane omenjenih organov v delegate. Bistvo pa ni v nazivu, ampak v delu delegata, saj je sedaj delegat samoupravljalec zastopnik določene sredine delavcev v procesu dela, katerega naloga je, da prenese mnenja in sklepe njegovih volilcev na organ upravljanja. Mnenja in sklepi naj bodo tako oblikovani, da lahko delegat še v okviru zahtevanega usklajuje mišljenje z drugimi delegati in delegacijami. Delegat torej ne more odločati v svojem imenu, ne moremo pa ga uporabiti kot predmet za prenos informacij, saj je on vendar oseba, ki se aktivno vključuje v sistem samoupravnega delegatskega upravljanja.

In kar zadeva kadrovske politike želim povdariti, da je pravica in dolžnost nas komunistov, da na tem področju okrepiamo svojo vlogo in vpliv na izvajanje slednje. Zavzemati se moramo, da se odgovornost za družbene zadeve zaupa ljudem, ki bodo to dolžnost opravljali v interesu delavskega razreda in razvoja socialističnega samoupravnega sistema.

Ne moremo in ne smemo dovoliti, da bi na tem področju gospodarili in odločali kakršni koli tehnokrati ali birokrati. Privatizacija in monopolizma naša politika ne pozna.

Za zaključek naj podam še nekaj osnovnih smernic za boljše delo nas komunistov v naslednjem obdobju in sicer:

— morala nas komunistov ni in sme biti samo zasebna stvar — komunisti ne moremo imeti morale, ki je dru-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Solidna uvrstitev naših orodjarjev

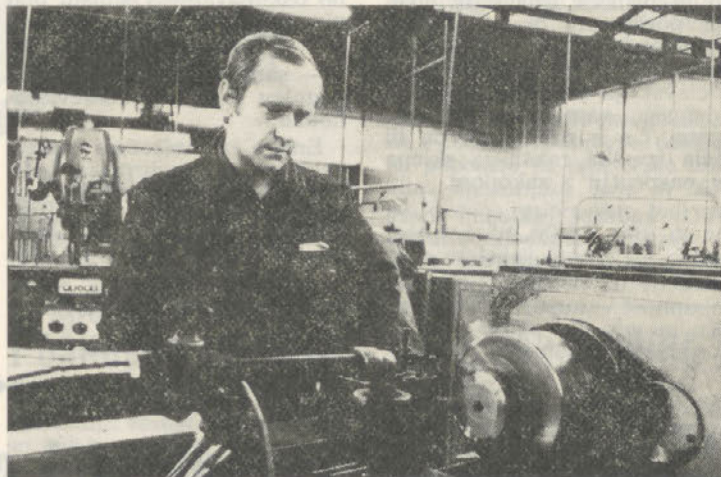
Nova Gorica je bila od 15. do 17. septembra gostitelj prvega delovnega tekmovanja kovinarjev Slovenije, ki ga je organiziral Republiški odbor sindikata delavcev Kovinske industrije. Zastopani so bili strugarji, orodjarji in varilci. Skupno je bilo udeleženi 170 tekmovalcev.

S tem prvim delovnim tekmovanjem kovinarjev Slovenije so dali delovni ljudje še en prispevek k praznovanju velikih obletnic naše revolucije in tovariša Tita.

Tekmovanja sta se udeležila tudi predstavnika naše delovne organizacije. Naša tekmovalca, Beranič Franc in Fribauer Roman, sta s solidno uvrstitvijo opravičila svoj nastop. Takole opisujeta vtise s tega prvega delovnega tekmovanja kovinarjev Slovenije:

organizacije zastopane s svojimi praviimi strokovnjaki. Strokovna komisija, bi morala opravljati svoje delo bolj dosledno in natančno. Ocenjevati ne bi smela tekmovalca od koder izhaja.

Tekmovanje je potekalo v treh podjetjih: Vozila Nova Gorica, Iskra Sempeter in

Fridauer Roman in Beranič Franc

Foto: Korpar

Samo tekmovanje je bilo deležno nekaj organizacijskih pomanjkljivosti, kar je pa samo po sebi umevno, kajti tekmovanje je potekalo prvič. Tu mislim predvsem na to, da bi morali gradivo za tekmovanje tekmovalcem razdeliti pred odhodom na tekmovanje, vsaj nekaj dni, ne pa zadnji dan. Ugotovili smo tudi lahko, da nekaj večjih delovnih organizacij v Sloveniji sploh ni zainteresirano za tako tekmovanje. Mogoče bi bilo koristno, da se v delovni organizaciji, ki namerava sodelovati, opravi neke vrste selekcijsko tekmovanje in potem na nivoju občine, da bi na osnovi tega bile delovne

GOSTOL Nova Gorica. Organizatorji so tudi pripravili razgovor s tekmovalci. Razgovor je potekal v kinodvorani v Sempetru. Povedano je bilo mnogo zanimivega. Glavna tema razgovora je bilo nagrajevanje po delu. Od 170 zastopanih se nas je tega razgovora udeležilo samo petdeset tekmovalcev. Sledil je ogled tovarne CIMOS. Popoldan pa je organizator priredil skupno kosilo, kjer so bili podeljeni tudi pokali, priznanja in nagrade. Tu smo tudi izrazili željo, da bi bilo takih merjenj strokovne usposobljenosti več in da bi bila udeležba neprimerljivo večja.

Srečko Šneberger

Odgovornost individualnega poslovnega organa družbeni skupnosti za zakonitost dela in izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti

Vzporedna odgovornost poslovnega organa za svoje delo delavcem in delavskemu svetu samoupravne organizacije (DO, TOZD), individualni poslovodni organ odgovarja tudi družbeni skupnosti.

Princip vzporednosti osebne odgovornosti je odrejen z ustavo SFRJ. Naštel bi nekaj važnejših področij, za katera individualni organ neposredno odgovarja:

- za zakonitost dela;
- za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti samoupravne organizacije.

V skladu s tako postavljenimi principi ima individualni poslovodni organ pravico in dolžnost, da v skladu z zakonom zadrži izvršbo sklepa delavskega sveta ali katerega drugega samoupravnega organa, če je prepričan, da bi bila izvršba takšnega sklepa v nasprotju z zakonom.

O zadržbi sklepa mora obvestiti družbenopolitično skupnost samoupravne organizacije ter družbenopolitično skupnost skupščine občine. Kadar gre za sklep širšega družbenega pomena.

Individualni poslovodni organ osebno predstavlja vez celotne interesne sfere družbene skupnosti, da poslujejo samoupravne organizacije v skladu z ustavo, zakonom o združenem delu ter veljavno sprejetimi samoupravnimi akti samoupravne organizacije.

Individualni poslovodni organ usklajuje torej določene intencije zakona in na nekatere od teh bi posebej opozoril:

— razvoj socialističnih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov,

— razširitev materialne osnove združenega dela, izboljšanje materialnega in družbenega položaja delovne organizacije, zadovoljevanje osebne in skupne interesa delavcev in zadovoljevanje splošno-družbenih interesov ter potreb,

— povečanje dohodka organizacije ter skupnega dohodka družbe na osnovi povečave produkcije in skupnega družbenega dela,

— medsebojno samoupravno usklajevanje v smislu planiranja in razvoja gospodarskih in družbenih dejavnosti,

— samoupravno urejanje pogojev dela ter delitev dohodka.

Enako z naštetimi načeli usklajenega poslovanja individualnega poslovnega organa, se na osnovi zakona ugotavlja, kar je pa protizakonito:

— vsako podrejanje človeka in eksploatacija tujega dela,

— vsaka oblika upravljanja s proizvodnjo in vsaka oblika razdelitve, kjer bi se zastopovali socialistični samoupravni odnosi v vidu prisvajanja družbenih sredstev in rezultatov dela, prisvajanja družbenih sredstev in rezultatov dela, ki so posledica monopola na državno-svojinski ali privatno-svojinski osnovi, ali na osnovi ekonomske ali politične moči, birokratske samovolje, tehnokratske uzurpacije ter autokracije.

— vsaka privilegiriranost, ki je zasnovana na monopolu upravljanja s sredstvi za proizvodnjo in prisvajanje rezultatov dela drugih oseb ali posebnih pogojev.

Razrešitev funkcije individualnega poslovnega organa

Nosilca poslovodne funkcije se razreši samo v slučaju, ko je realno utemeljeno, da je dejansko rušeno samoupravljanje v samoupravni organizaciji in to s področij, ki sem jih prej omenil. V takšnih primerih je ugotovljena visoka stopnja odgovornosti

individualnega poslovnega organa.

Tudi v slučaju, ko nimamo vseh intencij zakona prisotnih v naših samoupravnih aktih, veljajo vsa določila Zakona o združenem delu (od 619. do 621. člena). Neupoštevanje vseh teh zakonskih določil se ravno tako funkcionira in lahko na osnovi določenih ugotovitev družbenopolitične organizacije predlagajo, da se takšna oseba razreši funkcije individualnega poslovnega organa še pred iztekom njegovega mandata.

Z družbenopolitičnimi organizacijami skupnosti (skupščine občine), dajejo predlog postopka za razrešitev funkcije individualnega poslovnega organa še družbeni pravobranilec in sindikalna organizacija.

O predlogu pa razpravlja delavski svet samoupravne organizacije ter sprejme določene sklepe, ki jih mora v celoti posredovati predlagatelju postopka o razrešitvi individualnega poslovnega organa. Franc Krabonja

Samoupravni splošni akti v javni razpravi

Delavski svet delovne organizacije je na svoji seji dne 14. 10. 1977 posredoval v javno razpravo predlog naslednjih aktov na ravni DO:

1. SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU V DELOVNO ORGANIZACIJO

2. STATUT DELOVNE ORGANIZACIJE.

Delavski svet je tudi sprejel sklep, da se na zborih v času od 2. do 4. novembra potrdi SAMOUPRAVNI SPORAZUM O MEDSEBOJNIH PRAVICAH, OBVEZNOSTIH IN ODGOVORNOSTIH MED DELOVNO SKUPNOSTJO IN TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI KOT UPORABNIKI NJENIH STORITEV.

Delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti so posredovali v javno razpravo delavcem še akte na ravni TOZD in delovne skupnosti in sicer:

1. SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU DELA DELAVCEV V TOZD OZIROMA V DELOVNO SKUPNOST

2. STATUT TOZD OZIROMA DELOVNE SKUPNOSTI

3. PRAVILNIK O KNJIGOVODSTVU V TOZD OZIROMA V DELOVNI SKUPNOSTI

Vse navedene akte so že obravnavale komisije, ki so nanje že podale nekatere pripombe. Vsi akti, z že podanimi pripombami bodo v javni razpravi 15 dni.

Če hočemo, da bo javna razprava potekala uspešno, je nujno, da si akte najprej podrobno preberemo. Ta dolžnost leži še zlasti na članih raznih komisij, delegatih delavskih svetov in družbenopolitičnih organizacijah.

Najpomembnejši samoupravni akt v delovni organizaciji je samoupravni sporazum o združenju v DO. Z njim morajo biti usklajeni vsi ostali samoupravni akti na ravni delovne organizacije, v temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti. V času javne razprave bomo zato morali največjo pozornost posvetiti prav temu sporazumu.

Javna razprava o vseh samoupravnih splošnih aktih mora

(Nadaljevanje s 3. str.)

DELO IN NOVE USMERITVE

gačna od komunistične ideologije;

— komunisti moramo imeti ustrezen občutek za razredni pristop do posameznih vprašanj;

— imeti moramo sposobnost demokratičnega povezovanja, krepitve in nenehnega dograjevanja ZK;

— moramo biti angažirani v vseh akcijah ZK in drugih političnih in družbenih organizacijah;

— moramo biti odločni v boju proti liberalističnim, tehnokratskim in drugim tokovi, ki so tuji naši samoupravi;

— uživati moramo zaupanje delovnih ljudi.

Sekretar konference
OO ZK OZD AGIS
PTUJ

Varilec v AKG

Foto: Korpar

Predlog industrijske cone

potekati organizirano. Za organizacijo in izvedbo javne razprave v TOZD in delovni skupnosti so odgovorni zlasti direktorji TOZD oziroma vodja delovne skupnosti, delavski sveti in komisije za spremljanje izvajanja programa za uresničevanje določb ZZZ, ki morajo ves čas usmerjati in usklajevati celotno akcijo.

Razprava mora potekati na zborih delavcev in mora biti organizirana tako, da bodo vsi delavci seznanjeni z bistveno vsebino posameznih samoupravnih aktov, da bodo lahko aktivno sodelovali v razpravi in podali svoja mnenja, predloge in pripombe na posamezni samoupravni akt (delni zbori, informativne skupine, samoupravne delovne skupine in podobno). V razpravo morajo biti ves čas vključene tudi družbenopolitične organizacije.

Vse pripombe iz javne razprave je potrebno dostaviti v pravno službo najkasneje do 27. 10. 1977. V pravni službi bodo vse pripombe nadrobno obdelane in usklajene glede na različna določila posameznih samoupravnih splošnih aktov, zakonske predpise in skupno dogovorjena načela na ravni delovne organizacije. Pravna služba bo vse pripombe skupaj s svojimi predlo-

gi in stališči posredovala ustreznim samoupravnim organom, ki bodo določili dokončne predloge posameznih samoupravnih aktov. Z dokončnimi predlogi bodo na ustrezen način seznanjeni vsi delavci v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti.

O sprejemu samoupravnih splošnih aktov bodo delavci glasovali na referendumu dne 10. 11. 1977.

V zvezi z izvedbo javne razprave je pravna služba izdelala poseben »POSTOPEK RAZPRAVE IN SPREJEMA SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV«.

Če hočemo, da bodo samoupravni akti sprejeti v zastavljenih rokih, se morajo vsi samoupravni organi in odgovorni delavci v temeljnih organizacijah ravnati strogo po rokih, ki so določeni v zgoraj navedenem »Postopku«. Komisije za spremljanje izvajanja programa za uresničevanje določb ZZZ v DO, TOZD in delovni skupnosti so dolžne »Postopek« temeljito obdelati, zasledovati roke in opozarjati ustrezne organe na potrebna opravila.

Podrobnejše informacije o postopku razprave in sprejema samoupravnih splošnih aktov lahko delavci dobijo v PRAVNI SLUŽBI.

Danica Vindiš

Predlog je ob sodelovanju delovnih organizacij izdelal Zavod za urbanizem Maribor.

Ker industrijska cone v veliki meri obravnava našo delovno organizacijo smo izdelali shematski prikaz ureditvenega načrta prostora, ki tangira nas z vključevanjem v bližnjo okolico.

V dodatni legendi smo obrazložili sedanje stanje in predvideno stanje.

Če na kratko prevzamemo nekaj podatkov, ugotovimo, da se industrijska cone AGIS-a širi oz. zajema naslednje komplekse: zemljišče in zgradbo CERTUSA, dosedanje hmeljišče, vzhodno od AGISA privatno zemljišče, Petrol in sejnišče.

V industrijski coni je predvidena cestna mreža, ki bi vključevala industrijsko cone z dosedanjim in predvidenim cestnim omrežjem.

Predvideni kompleksi so sicer težje obremenjeni z dosedanjimi zaidalnimi površinami in električno in kanalizacijsko mrežo, ki jo bo potrebno predhodno sanirati oz. urediti potrebam tega kompleksa.

Do danes so strokovne službe AGISA že pripravile določene pripombe na prostorsko ureditev industrijske cone in bližnje okolice, pripravljajo tudi zaidalni načrt AGISA, tako da bo ta v naslednji številki že objavljen.

V mesecu oktobru je javna razgrnitev PREDLOGA INDUSTRIJSKE CONE, t. j. prostora med železniško progo, Ormoško cesto in potokom Rogoznica.

Poškodbe na delu - zakaj tako veliko?

S tem člankom oz. pregledom želimo delovce našega kolektiva seznaniti z resnim problemom, ki škoduje poslovanju našega podjetja in tudi posameznih TOZD. V tem letu se je namreč število poškodb, ki se štejejo kot poškodbe na delu, povečalo preko vseh povprečij. Število nesreč pri delu znaša namreč na 1647 zaposlenih 7,95%. Če se bodo poškodbe na delu dogajale s takšnim tempom do kraja leta se bomo približali 10%. Iz tega je razvidno kolikoli izguba časa je to in kako zelo to vpliva na proizvodnjo.

Pri tem pregledu niso zajeti podatki o poškodbah, ki se ne štejejo kot poškodbe na delu in ne izostanki z dela, ki so posledica raznih obolenj ali izostanki za nego otrok.

PREGLED NESREČ PRI DELU PO TOZD IN PO MESECIH V LETU 1977 (od 1. 1. 1977 do 13. 10. 1977)

TOZD	Avtoop. TAP	PM	OR	Vzdržev.	Guma.	Kovlin. obdelav.	Servisi	AKG-Sig	DSSS DO	skupaj
Januar	3	—	—	—	—	2	3	—	—	8
Februar	3	—	3	—	1	1	1	—	1	9
Marec	11	—	2	2	1	2	1	—	1	20
April	10	—	—	1	2	—	—	—	3	16
Maj	7	—	—	—	1	1	3	—	—	12
Junij	6	—	—	1	1	1	1	—	2	12
Julij	9	—	—	—	2	3	1	—	—	15
Avgust	6	1	—	—	3	1	1	—	1	13
September	5	—	2	—	—	1	1	—	4	13
Oktober	3	—	—	—	—	—	—	—	1	4
Napoti v službo ali iz službe	5	—	2	—	—	—	1	—	1	9
SKUPAJ	67	1	9	4	11	12	13	—	14	131

PREGLED OBLIK NESREČ PRI DELU (kateri deli telesa so bili poškodovani)

Vrsta poškodbe	Noge prsti	Roke prsti	Oči	Glava	Ključnice	Boki	Opekl.	Telo trup	Rebra
Poškodbe na delu	11	81	23	1	1	1	1	1	2
Poškodbe na poti na delo ali iz dela	6	2	—	—	—	—	—	—	1

Ta tabela nam kaže, da je bilo največ poškodb na zgornjih okončinah (roke) in to predvsem poškodbe prstov (81). Posebej nas lahko skrbi veliko število poškodb oči. To dokazuje, da delavci ne uporabljajo zaščitnih sredstev ali jih nepravilno uporabljajo. Dokazuje nam tudi, da delavci pri svojem delu niso bili dovolj pazljivi. SDS

S seje samoupravne delavske kontrole

Na svoji 13. redni seji z dne 18. 10. 1977 so člani samoupravne delavske kontrole DO AGIS razpravljali in sklepali o sledečih zadevah:

— Izdelati sistem odgovornosti — soodgovornosti in koordinacijo odgovornosti na vseh nivojih DO AGIS — DSSS in TOZD. Potrebno je ponovno osvetliti odgovornost.

— Izdelati sistem ocenjevanja ovrednotenega dela v vseh režijskih službah v delovni organizaciji — DSS in TOZD. Priporočila se, da kot primer naj služi že obstoječi sistem ocenjevanja in vrednotenja dela, ki ga v praksi že izvaja TOZD Orodjarna na predlog tov. Krabonja Franca.

— Izdelati primeri prodorni program osvajanja novih izdelkov za vse TOZD in delovno organizacijo v okviru SOZD TAM Maribor in dodatnih lastnih proizvodov za ostale kupce. Za izvedbo prodornega programa osvajanja se zadalži direktorja DO in vodjo sektorja Marketin in razvoj, s tem, da se novi izdelki razdelijo med vse TOZD.

— Vsaka temeljna organizacija združenega dela je dolžna izdelati svoj lastni srednjeročni razvojni program.

— Ugotoviti, ali je TOZD pravilno samoupravno organiziran glede na zelo veliko število izdelkov. Sedaj namreč imamo TOZD, ki ima 485 zaposlenih delavcev in TOZD, ki ima zaposlenih 60 delavcev, istočasno pa, kjer imajo zaposlenih samo 10 delavcev. Iz tega sledi, da so nekateri individualni poslovni organi TOZD preobremenjeni.

— Vodja DSSS in pravna služba se zadalžita, da podata poročilo vsem odborom samoupravne delavske kontrole, v katerem bo razvidno jasno mišljenje glede na izvajanje direktorja TOZD TAP na 12. seji centralnega delavskega sveta dne 5. 9. 1977. Iz poročila naj bo razvidno v katerih točkah je stališče direktorja TOZD-a opravičeno in v katerih ni opravičeno v smislu zakona o združenem delu.

— Ustanoviti delovno skupnost komerciala delovne organizacije AGIS v kateri bi bili zaleti:

Marketing, prodaja, nabava, trgovina in organizirana skupna skladišča.

— Samoupravni sporazum za dohodkovne odnose je potrebno dati v razpravo najpozneje do 15. 11. 1977 tako da ga vsi delavci v TOZD proučijo in dajo pripombe. Cilj razprave je, da bo samoupravni sporazum za dohodkovne odnose odgovarjal večini.

Pri izdelavi samoupravnega sporazuma za dohodkovne odnose uporabiti primer varnostnega pasa, ki je imel dober plasman na trgu. Pri njem so sodelovali DSSS — TOZD TAP, TOZD Orodjarna in ostali v kooperaci-

ji, torej je potrebno točno definirati, kako se razdeli prihodek glede na konjukturni izdelek.

— V srednjeročnem investicijskem proizvodnem in razvojnem programu je vse premalo poudarjeno povečanje produktivnosti proizvodnje.

Direktor delovne organizacije AGIS, vodja plansko analitskega sektorja ter finančno računskega sektorja se zadalžijo, da skupno s pomočnikom direktorja za tehnična vprašanja in organizacijo, obrazložijo SOZD TAM Maribor glede prostorske stiske v DO AGIS. Odbor samoupravne delavske kontrole zahteva, da smo kot kooperant TAM Maribor, tudi deležni vsaj 5 % investicijskega kredita, ki ga dobi SOZD TAM Maribor, in to, da se ga dobi prej, ko se vključimo v SOZD TAM Maribor.

Istočasno se zadalžijo zgoraj navedeni poslovni organi in vodji sektorjev, da se povežejo znotraj Ptujске občine. Navadno ima TGA Kidričevo zamrznjeno cca 40 milijard st. dinarjev in bi bilo v interesu delavcev TGA Kidričevo, da mislijo na zaposlitev svojih otrok ter z deležem investicijskega kredita delovne organizacije Agis prispevajo lokaciji in modernizaciji obstoječe Orodjarne v Agisu, posebno še zaradi tega ker ima TGA Kidričevo namen izgraditi livarno za kvalitetne odlitke iz aluminija (predpogoj kvalitetna orodja).

Nujno je povabiti vse odgovorne činitelje TAM Maribor, predstavnike vseh forumov občine Ptuj in TGA Kidričevo, da se sami prepričajo, da so naši zahtevki ekonomsko družbeno politično opravičeni za skupna vlaganja investicij v delovni organizaciji Agis, saj imamo tehnični in orodjarski kader zelo dober ter bi se hitro obrestovalo na dobrem gospodarjenju v občini Ptuj.

— Iz seznama zunanjih sodelavcev strokovnjakov — prevajalcev, kooperantov in DLT AGIS je razvidno, da so to veliki stroški, in da se mnoge zadeve počasi rešujejo. Delavski svet TOZD in Centralni delavski svet — delovne organizacije Agis morajo zahtevati od strokovnih služb temeljito obrazložitev in opravičilo za vsaki dinar, predno se sklepa za katerokoli storitev zunaj DO AGIS.

— Odbori samoupravne delavske kontrole TOZD in delovne organizacije Agis, potrebujemo v vseh naštetih predlogih veliko pomoč od družbenopolitičnih organizacij delovne organizacije Agis, posebno pričakujemo sodelovanja direktorja delovne organizacije, direktorjev TOZD in službe družbenega knjigovodstva Ptuj. Dosedanje sodelovanje je bilo na primerni zadovoljivi višini.

— Odbori samoupravne delavske kontrole v TOZD delovne or-

Proizvodni prostori TOZD AKG

Foto: Korpar

Pomen samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljno organizacijo združenega dela

Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji je po ZZZ najpomembnejši sam. akt temeljne organizacije združenega dela. V tem aktu so določene dejavnosti temeljne organizacije in osnove za urejanje družbeno-ekonomskih odnosov delavcev v temeljni organizaciji, zlasti pri odločanju o sredstvih, razporejanju dohodka in čistega dohodka, delitvi sredstev za osebne dohodke, delovnih razmerij, združevanje sredstev in dela v delovno organizacijo in obveščanje delavcev.

Brez tega sporazuma ne more obstajati temeljna organizacija niti se ne more organizirati oziroma ustanoviti. Samoupravni sporazum se sprejema kot prvi samoupravni splošni akt temeljne organizacije in pomeni osnovo za vse druge samoupravne splošne akte v temeljni organizaciji, ki morajo biti v skladu z njim. Z podpisom tega sporazu-

ma združujejo delavci svoje delo v temeljni organizaciji. Če delavci nočejo podpisati takšnega samoupravnega sporazuma po tem, ko je bil sprejet na referendumu z večino glasov vseh delavcev temeljne OZD pomeni, da se posamezni delavci ne strinjajo z samoupravnim sporazumom, kar ima za posledico prenehanje delovnega razmerja. Podpisovanje oziroma dajanje pismenih izjav o strinjanju s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev ni pogoj za veljavnost samoupravnega sporazuma kot samoupravnega splošnega akta, s katerim se na splošno urejajo določena razmerja, temveč je podpis pogoj za nastanek delovnega razmerja, delavca. Če delavec noče podpisati izjave ne more nastati delovno razmerje oziroma mu delovno razmerje preneha. S pravnega vidika nepodpisovanje izjav od večine delavcev ne vpliva bistveno na veljavnost sporazuma, kar pa ne pomeni, da ni potrebno z družbeno politično akcijo subjektivnih sil in organov upravljanja ugotoviti, kje je vzrok nepodpisovanja omenjenih izjav. Samoupravni sporazum se lahko uporablja po razglasitvi, potem, ko je sprejet na referendumu. Za tiste delavce, ki so ga podpisali je nastalo delovno razmerje, za tiste, ki pa niso podpisali samoupravnega sporazuma, pa preneha delovno razmerje v skladu z zakonom.

MAKOVEC Vlado

LESJAK Rado

Samoupravna delavska kontrola

Delovanju samoupravne delavske kontrole kot integralnega dela samoupravnega sistema smo vse do II. kongresa samoupravljalcev v Sarajevu posvečali premalo pozornosti. Zaradi nerazvitosti te funkcije so nastali mnogi družbeni konflikti. Prav zato je vprašanje samoupravne delavske kontrole poudarjeno v pismu.

Pri oživiljanju te samoupravne funkcije smo komunisti skupaj z delavskim razredom in delovnimi ljudmi dosegli pomembne rezultate. Množična podpora pismu in našim prizadevanjem v njegovem uresničevanju je rodila tudi pomembne premike v samoupravnih odnosih in organiziranju. Tako je delavska kontrola danes uzakonjena z ustavo, statuti in samoupravnimi sporazumi o združevanju. Ob tem pa ugotavljamo, da deli samoupravna delavska kontrola usodo uveljavljanju ustavnih zasnov.

Oživiljanje delavske kontrole pomeni utrjevanje družbenoekonomskega in družbenopolitičnega položaja delavskega razreda, hkrati pa ukinjanje privilegiranih položajev ter vlog in materialne podlage delovanja protisamoupravnih sil. Prav zato je boj za uveljavljanje delavske kontrole razredni boj. Ni slučajno, da smo se ob tej aktivnosti srečali s trdovratnimi odpori. Obračunavati smo morali z mnogimi težavami izmed katerih so nekatere žive še danes. Med njimi so bile značilne teze, da je uvedba delavske kontrole izraz nezaupnic delavskemu razredu in njegovi sposobnosti za samoupravljanje — da je žaljiva za strokovnjake — da se lah-

ko nadomesti s kvalitetnejšim — da je to policijska metoda in korak nazaj v razvijanju samoupravnih odnosov itd.

Odpori so bili zlasti močni zoper institucionalizacijo delavske kontrole. Njihovi nosilci so zagovarjali tezo, da se naj kontrola uveljavi kot spontana zavest in disciplina. K razčiščenju dilem in pohenotenju idejnih izhodišč ob oživiljanju samoupravne delavske kontrole je zlasti prispevala skupna seja sekretariata CK ZKS in predsedstva Zveze sindikatov Slovenije. Poudarili smo, da je delavska kontrola izraz razrednega interesa delavcev. Za organiziran nadzor nad sprejemanjem in izvajanjem samoupravnih odločitev o rezultatih in pogojih dela, kot tudi za vse druge odnose v družbeni reprodukciji. Institucionalizacija delavske kontrole je samo izraz delitve samoupravnega dela in ne zmanjšuje vloge delavcev, delavskega sveta in drugih samoupravnih organov pri opravljanju te funkcije. Institucija delavske kontrole je funkcija zbora delavcev, ki jo organizirajo na delegatskem razmerju tudi v poseben samoupravni organ, katerega delo je javno, samostojno in pretežno usmerjeno v preprečevanje in šele nato v ukrepanje. Z ustavo opredeljenega položaja in vloge delavskega razreda sta izhodišče, ki izključuje zapiranje delavske kontrole v OZD. Samoupravna delavska kontrola je samo ena izmed oblik nadzorno zaščitne funkcije v samoupravno organizirani družbi, ki skupaj s SDK in drugimi organi družbenega nadzora varuje pridobitve naše samoupravne socialistične družbe.

USKLADITEV PRAVILNIKA

O UREJANJU IZDAJATELJSKIH

RAZMERIJ IN O IZDAJANJU GLASILA

V prvi polovici tega meseca so potekali seminarji za urednike glasil v združenem delu. Organizator, Delavska univerza Kranj v sodelovanju z republiškim svetom ZSS, je prirejal seminarje po regijah z namenom, da pridobimo čim več na času in da se s tem zagotovi zaželjena ureležba. Cilj seminarja je bil, da se verifirajo glasila v združenem delu, kajti v Sloveniji izhaja okrog 500 glasil in le malo je takih, ki so si pridobili soglasje za izdajanje. Seznanili smo se z novim pravilnikom in naloga nas je, da sedaj že obstoječe prilagodimo zahtevam RS ZSSS in Sekretariata za informacije z ZDD.

Šele zakon o združenem delu je dal samoupravnemu komuniciranju prave razsežnosti. Glede na to, da je v dejanskosti dohodkovnih in drugih odnosov v združenem delu vsaka organizacija združenega dela informacijsko intenzivno prepletena z drugimi udeleženci družbenega reprodukcijskega procesa, pomeni delovanje komunikacije med samimi delavci in med delavci ter njihovimi delegati pogoj za skladen potek tega procesa. Medsebojnemu obveščanju delavcev v združenem delu posveča zakon o združenem delu posebno pozornost; postalo je eno izmed sredstev obvladovanja različnih družbenih odnosov v rokah delavcev; postalo je neodtujljiva pravica in dolžnost slehernega delovnega človeka, povezana z določenimi pogoji in materialnopravnimi posledicami. Šele ustrezne komunikacijske povezave med posameznimi dejavniki združenega dela lahko omogočijo demokratično usklajevanje in politično sintezo skupnih interesov.

Glasilo v združenem delu lahko postane najpomembnejša oblika informiranja zaradi svojega privlačnega načina podajanja vsebine. Hkrati pa lahko postane glasilo tudi problematična oblika informiranja in sicer iz več razlogov. Eden je ta, da glasilo ne omogoča takojšnjega povratnega toka informacij, pa tudi ne omogoča vselej izmenjave mnenj; ta je lahko ovrhana ali celo onemogočena. Zato ima glasilo pretežno enostranski vplivni učinek. Drugi razlog je ta, da niti pravilnik niti kak drug splošen akt ne more urejati in ne predvideti vseh vprašanj, ki se utegnejo pojaviti v zvezi z izdajanjem glasila. Tu so zlasti mišljena t. i. vprašanja uredniške politike. Od te je največ odvisen družbeni smoter glasila. Kakšen in kolikšen vpliv bodo imeli delavci na to politiko, ali bodo delavci postali pretežno »potrošniki« informacij, ne pa tudi njihov vir, ter kakšen bo njihov odnos do posredovane vsebine, je odvisno od stopnje razvitosti samoupravnih odnosov v organizaciji združenega dela. Če glasilo in njegovi sodelavci ne bodo zasledovali omenjenih ciljev, bo vsebina glasila izgubila svoj politični in sociološki smisel. Glasilo je tudi relativno trajna oblika obveščanja, vendar z njimi v OZD niso izčrpane vse možnosti in zahteve glede obveščanja delavcev. Glasilo samo po sebi, ne glede na to, koliko je vsebinsko poglobljeno in angažirano, ne more nadomestiti sistematičnega in racionalnega kroga toka informacij.

Srečko Šneberger

Montaža grelcev

Foto: Korpar

Statistično prevzemna kontrola kvalitete

V TOZD KOVINSKA OBDELAVA izdelujemo v glavnem hidravlične zavorne valje za različna TAM-ova vozila. Zavora je eden od zelo važnih faktorjev vsakega vozila, zato si ne moremo zamisliti, da bi takšna proizvodnja potekala brez spremljanja kvalitete. S tem hočem povedati, da so metode statistične kontrole kvalitete zelo važne. Te metode nam omogočajo, da se kvaliteta tehnološkega postopka, v času njegovega odvijanja, pa tudi po zaključku, mora zasledovati.

Metode statistične kontrole nam omogočajo skoncentriranje pozornosti na pomembne pojave in momente. Te metode nam relativno hitro odkrivajo napake in nas usmerjajo pri sprejemanju sklepov za organizacijske, konstruk-

cijske in tehnološke izboljšave.

Statistična kontrola kvalitete zahteva odrejen nivo splošne organizacije proizvodnje. Smatram, da je niz podjetij ta nivo že dosegla, zaradi tega je za razmišljati o širši uvedbi metod statistične kontrole v proizvodnjo.

In prav v našem TOZD-u, kjer izdelujemo hidravlične zavorne valje bomo morali hitreje razmišljati o širši uvedbi statistične kontrole, saj so danes poznane metode statistične kontrole stare približno 30 let. Kar je najvažnejše pa je, da si v našem TOZD-u kakšnih izboljšav zaenkrat ne moremo zamisljati, saj dotlej ne, dokler ne bomo dobili koticke, v katerem bi lahko delali nemoteno tudi v prevzemni kontroli. Letonja Mirko

31. OKTOBER svetovni dan varčevanja

Z uvedbo denarja se je naravna oblika varčevanja spremenila v denarno. S tem pa so za varčevanje nastopile široke možnosti. Ko se je denar uveljavil kot plačilno sredstvo, so se pojavile tudi prve ideje o potrebi varčevanja, pa tudi zamisel o ustanavljanju specializiranih ustanov za zbiranje prihrankov.

Hranilniška misel sega daleč nazaj v preteklost, saj je že pred več kot 360 leti Francoz Huegas Delestre nakazal potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. Leta 1778 so v Hamburgu ustanovili splošno preskrbovalno ustanovo, ki je v svojih pravih poudarila, da je »ustanovljena za dobro marljivih oseb obeh spolov, kajti tudi majhni prihranki v hudih časih veliko pomenijo, z nekaj obrestmi pa še več. S svojo marljivo vstopijo in varčnostjo naj tako koristijo sebi in državi ...«.

Ob koncu 19. stoletja so hranilnice različnih dežel začele navezovati medsebojne poslovne stike. Leta 1924 pa so v Milanu ustanovili mednarodni inštitut za varčevanje. Takrat so sklenili: »31. oktober naj bo vsako leto praznik varčevanja po vsem svetu, da bi se z ustno in pisano besedo širila načela in ideje varčnosti.«

Zgodovinsko dejstvo je, da z delom ustvarja vrednost in da se z varčevanjem ustvarja vrednost čuva in pomnožuje. To pomeni, da je bogastvo posamezne gospodarske celice, vsega naroda in vsega človeštva posredno ustvarilo varčevanje, zato ni slučaj, da posvečajo veliko pozornost varčevanju že v kapitalističnih državah, posebno pa še v državah s socialistično družbeno ureditvijo.

Varčevanje razvija pri človeku občutek zmernosti in ga usmerja na bolj urejeno življenje. Vsak varčevalec je nasprotnik razsipništva in se ne zadolžuje lahkomiselno. Varčevanje uči človeka skromnosti, odpovedanja sedanjih zadovoljstev v korist bodočih potrebe. Ko se človek odloči za varčevanje, razvija v sebi občutek nesebičnosti. Varčeval namreč ne bom samo zase, ampak tudi za blaginjo svojih bližnjih.

Vsakdo, ki ima prihrankov na hranilni knjižici občuti določeno neodvisnost, samostojnost, samozavest, občuti določeno varnost v življenju in delu ter brezskrbno gleda v bodočnost.

Z vidika družbene skupnosti varčevanje dopolnjuje družbeno akumulacijo, ker se preko bančnega sistema ponovno vrača v gospodarstvo, doprinaša razvijanju proizvodnih sil, pospeševanju proizvodnih in ustvarjanju pogojev za materialni in kulturni napredek družbe.

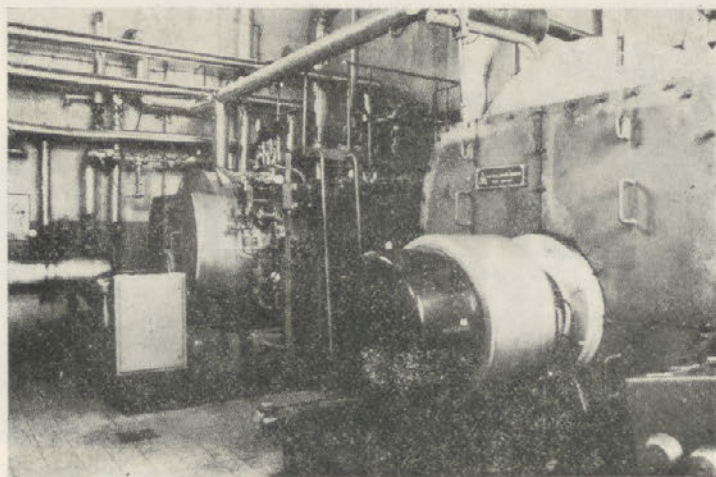
Prav v naši socialistični družbeni ureditvi je treba posvečati veliko pozornost v vzgoji varčevalne zavesti posameznika. Kdor se namreč ni naučil varčevati s svojim premoženjem in dohodki, ta tudi ne bo imel pravičnega odnosa do družbene lastnine.

Mednarodni inštitut za varčevanje je ob svoji ustanovitvi 1924 objavil naslednji razglas:

Delo in varčevanje sta najmočnejša dejavnika na poti k blaginji, napredku in dostojanstvu vsakega posameznika.

Varčevanje naj resnično postane navada, potreba in vrtilina vsakega člana naše družbene skupnosti.

Druženje poslovnih bank in hranilnic SRS

Kotlovnica

Foto: Korpar

FUNKCIJE KONTROLE IN VODENJA

Z uvedbo in razvojem samoupravljanja se funkcija vodenja spreminja, zožuje in transformira, vendar še vedno ostaja. Vsekakor pa je potrebno proučiti, katere funkcije izgublja, vodenje v samoupravni organizaciji, katere se zožujejo in katere se samo spreminjajo.

Poglavitne funkcije vodenja, ki jih navajajo organizacijske vede:

1. Prilagajanje organizacije tehnologiji, spremembam v inputu in outputu
2. Prevzemanje tveganje in obvladovanje negotovosti
3. Načrtovanje
4. Uvajanje inovacij
5. Koordinacija
6. Kontrola
7. Motiviranje
8. Razvijanje sposobnosti pri sodelavcih in podrejenih
9. Integracija

Vrstni red posameznih funkcij vodenja je lahko poljuben, vendar je pomembnost odvisna od vrste proizvodnje in okolja.

Marx je pojmoval kontrolo kot eno od funkcij vodenja, vodenje pa je obravnaval s funkcionalnega vidika in z vidika izkoriščenja družbenega delovnega procesa, oziroma iz antagonističnega značaja tega procesa.

Skrb za delovno disciplino bo potrebna vse dotlej, dokler delo ne bo postalo zadosten vir zadovoljstva in samo sebi namen. Danes pa je velika količina del še vedno takšna, da predstavljajo vir nezadovoljstva in so zgolj sredstvo za potrošnjo in uživanje. Zato je funkcija vodenja in kontrole po eni strani determinirana funkcionalno in tehnološko, po drugi strani pa socialno.

Kontrolo je možno izvajati demokratično, v okviru katere nadrejeni posveča večjo pozornost človeškemu kot proizvodnemu dejavniku. Ta način nadzora temelji na predpostavki, da je proizvodne probleme lahko rešiti, če so odnosi med zaposlenimi dobri, človeški in če se upoštevajo njihove osnovne psihološke potrebe.

Pri avtokratični kontroli so važni le proizvodni problemi ne pa odnosi med ljudmi. Visoko storilnost je možno doseči tako, da nadrejeni uporabljajo moč, prisilo in kazni.

Samoupravna organizacija, pri kateri izvira legitimnost iz celotnega kolektiva, formalno omogoča pretakanje kontrole v vse smeri. To pomeni, da je vsak posameznik nosilec nadzora, ali sodelavec kontrole in objekt kontrole. To pa tudi pomeni, da nadzira druge in je nadziran od drugih, skratka hierarhija, ki še vedno obstaja in predstavlja enega najbolj trdoživih organizacijskih instrumentov se bo morala postopno umakniti in odpraviti z revolucioniranjem dela.

Gojkovič Ludvik

Jože Leber

Delo ljudske tehnike v povezavi z dejavnostjo AGIS

Ko prebiramo naše glasilo v njem večkrat zasledimo prispevek DLT AGIS. Bile so nanizane akcije, ki smo jih organizirali v okviru jubilejnega leta v počastitev na prehojeno pot naših narodov v NOB.

Kaj več o DLT in tehnični kulturi v našem podjetju še nismo slišali, zato bom podal nekaj besed o delu in življenju LT. Ne bo odveč, če povem, da sta se društvi ljudske tehnike TAP in SIGMA združili v enotno društvo v DLT AGIS. Ustanovni občni zbor je bil v marcu 1977 na katerem je bil izvoljen 3-članski izvršni odbor, 3-članski nadzorni odbor in 6-članska disciplinska komisija.

Tako izvoljeni izvršni odbor je sprejel vse obveze, ki so bile sprejete na občnem zboru in del tega že tudi izvaja. V teku je

priprava novega merskega sistema, ki ga izvajamo preko univerze Maribor in bo v mesecu novembru organiziran dvodnevni seminar.

Pomoč pri osvajanju raznih proizvodov v DLT Agis, nenehno koristi razvoju naše delovne organizacije in smo v letošnjem letu realizirali za preko 1.000.000 din raznih orodij in proizvodov, ki so bili kvalitetno predani TOZD oziroma na zunanji trg preko TOZD.

Ostale dejavnosti v DLT, ki bi jih naj izvajali preko raznih sekcij in klubov so povsem zanemarjene. Za neaktivnost ne moremo kriviti izvršnega odbora oziroma vodij posameznih sektorjev. Eden izmed vzrokov so tudi nerešeni problemi prostorov. Že vrsto let odkar DLT de-

luje smo se selili iz prostora v prostor, kar so bile posledice uničevanja raznih tehničnih aparatov, ki smo jih nabavljali za foto sekcijo, športno dejavnost ipd.

Zadnje čase kaže na bolje, saj smo dosegli dogovor z vodstvom TOZD Orodjarna, da lahko uporabljamo njihov prostor, ki ga bomo adaptirali za foto laboratorij in bo na razpolago tudi za potrebe podjetja.

Da bomo lahko svojo dejavnost razvili na vrsto klubov, predvsem foto tehniko in vodni šport, ki bo zaživel na umetnem jezeru v Ptuj, se obračamo na kolektiv, da nas podpre, da bo lahko dejavnost zaživela v polni meri in koristno služila vsem delovnim ljudem.

Pregled sprejetih sklepov DS DO AGIS v mesecu oktobru

1. Na podlagi 32. člena statuta DO AGIS je delavski svet DO na svoji 15. redni seji, ki je bila dne 19. 9. 1977 sklepal o sklicu zbora delovnih ljudi v TOZD in DSSS ter predlagal zborom delovnih ljudi v razpravo in potrditev zadeve, ki spadajo v njihovo pristojnost in sicer:

— Razprava in potrditev predloga o prenosu dela stroškov avtopralnice na ostale TOZD v DO.

— Razprava in potrditev predloga za usposobitev investicijske sposobnosti posameznih TOZD.

— Razprava in potrditev predloga za združevanje sredstev, oziroma prevzem obveznosti za skupne investicije v okvirnem znesku 2.500.000 din.

— Razprava in potrditev predloga o udeležbi prispevka za DSSS v strukturi lastne cene in celotnem prihodku po TOZD.

— Razprava in potrditev SS o združevanju sredstev za TOZD vzdrževanje.

— Razprava in potrditev gospodarskega načrta za TOZD Orodjarna za leto 1977.

— Razprava in potrditev gospodarskega načrta za TOZD Vzdrževanje za II. polletje 1977.

— Razprava in potrditev rebalansa plana stroškov za DSSS za II. polletje 1977.

— Predlog za povečanje številca izvajalcev v DSSS na delovnem mestu operater v sektorju AOP.

— Izvolitev delegatov v samoupravno interesno skupnost SRS za ekonomske odnose s tujino.

— Razprava in potrditev predloga komisije za spremljanje sistema delitve dohodka in osebnih dohodkov o vskladitvi sporazuma s panoškim sporazumom glede na sklep sodišča združenega dela.

— Razprava in potrditev statuta gospodarske zbornice Jugoslavije.

Omenjena vsebina dnevnega reda za zборе delovnih ljudi je bila predhodno temeljito predelana ter konkretizirana na strokovnem kolegiju, na gospodarskih komisijah DO in TOZD, na DS DO in TOZD, kakor tudi na DPO, ter takšna razčiščena podana na zборе delovnih ljudi preko vodij informativnih skupin, z zadolžitvijo za temeljito razlago na zborih.

Iz zapisnikov predloženih preko splošno kadrovskega sektorja je bilo ugotovljeno od DS DO, da so bili vsi zbori pravno veljavno izvedeni ter sklepi z večino sprejeti. Sklep DS DO je glasil:

DS DO verificira sklepe zborov delovnih ljudi TOZD in DSSS z dne 29. in 30. 9. 1977, razen točke 10, kjer je sklep zbora za namestitev samo enega izvajalca v AOP sektorju.

Na zborih so bila postavljena vprašanja delovnih ljudi različne vsebine, tako da je DS DO zadolžil s svojim sklepom SKS da odgovori na vprašanja do naslednje seje DS DO, kateri pa bo odgovore posredoval preko internega časopisa v vednost delovnim ljudem.

Ena izmed ugotovitev je tudi bila, da se v DO nabavi ozvočenje preko katerega se bi lažje informiralo delovne ljudi o vseh zadevah. Znano je namreč, da pred delovnim človekom stoji zmeraj večja odgovornost.

2. DS DO je na svoji seji tudi razpravljalo o obliki delovnega koledarja za naslednje leto. Delegati so imeli vmesne pripombe in sicer:

— Zakaj je predlagana delovna sobota v začetku meseca, ko pa venomer ugotavljamo, da so proti koncu meseca potrebne dodatne ure za izvršitev planov ter programov.

— Zakaj bi ena ista izmena delala v delovnih sobotah vedno popoldan.

Sklep DS DO je bil v sledeči obliki:

DS DO ne potrjuje delovnega koledarja za leto 1978 v podani obliki, ampak nalaga OTS, da ga ponovno posreduje v razpravo TOZD in DSSS. Rok razprave 15. 10. 1977.

3. Na DS DO je bil podan zapisnik 12. redne seje komisije za kadre in informacije in sicer za odobritev štipendij na rednem šolanju:

DS DO je po daljši razpravi sprejel sledeče sklepe:

— Odobri se štipendija tov. Černivec Angeli — oddelek za finančno smer.

— Odobri se štipendija tov. Kozar Tomislavu — višja tehnična šola smer elektronika.

— Odobri se štipendija tov. Mlinarič Stanku — višja tehnična šola, strojna smer druga stopnja.

— Ne odobri se štipendija tov. Vinkler Borisu — fakulteta FNT v Ljubljani.

4. DS DO je nadalje tudi razpravljalo o vsebini pritožb tov. Bela Petra, Planjšek Vladota ter Vidovič Franca glede na sklep DS DO o dodelitvi stanovanj tov. Vidovič Maksu ter Markež Ivanu. V primeru tov. Bela Petra je DS DO pritožbi delno ugodil — nova ocenitev pa ni bistveno vplivala na dodelitev stanovanj. Pri ostalih dveh primerih pa so bile pritožbe neutemeljene, oziroma jih DS DO ni ugodno rešil.

5. DS DO je določil oziroma potrdil odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v DO AGIS. Sklep je glasil: Potrdi se predlog formiranja odbora za ljudsko obrambo in

družbeno samozaščito v DO AGIS v naslednji sestavi:

1. Feguš Janez, predsednik
2. Pisar Maks, podpredsednik
3. Štros Saša, OO ZKS
4. Kolarič Franc, OO sindikata
5. Ličen Gorazd, OO ZSMS
6. Mertelj Franc, predsednik DS DO
7. Vrabič Vaclav, direktor DO
8. Belšak Vojtek, načelnik narodne zaščite
9. Tušek Anton, poveljnik štaba CZ
10. Kmetec Ignac, TOZD TAP
11. Potočnik Marko, TOZD Orodjarna
12. Indič Ostoja, TOZD Precizna mehanika
13. Gostal Stjepan, TOZD Gumarna
14. Skok Boris, TOZD Kovinska obdelava
15. Turnšek Valentin, TOZD Servisi

6. V zvezi s sprejetim zakonom o združenem delu, ter potrjenem programu za izvajanje zakona o združenem delu, je SKS — pravna služba skupaj s komisijo za samoupravno organiziranost na ravni DO, pripravila osnutek SS o združevanju v DO AGIS in osnutek statuta DO. Osnutka teh samoupravnih aktov, usklajena z novim zakonom o združenem delu, je delavski svet DO temeljito predelal ter jih posredoval s sledečim sklepom v razpravo delovnim ljudem TOZD in DSSS:

I. sklep: DS DO daje osnutek SS o združevanju v DO AGIS, skupaj s pripombami v 15-dnevno razpravo zborom delovnih ljudi TOZD in DSSS. Pripombe sprejema SKS — pravna služba.

II. sklep: DS DO daje osnutek statuta DO skupaj s pripombami v 15-dnevno javno razpravo

zborom delovnih ljudi TOZD in DSSS. Pripombe sprejema SKS — pravna služba.

III. sklep: DS DO razpisuje referendum za dne 10. 11. 1977 v vseh TOZD in DSSS, na katerem se bodo delavci TOZD in DSSS osebno izjavljali o naslednjih samoupravnih aktih:

a) Potrditev SS o združevanju v DO AGIS.

b) Potrditev statuta DO AGIS.

Sklep: DS DO zadolži za izvedbo referenduma komisijo za spremljanje in izvajanje ZZZ na nivoju DO v naslednji obliki:

- Drobnič Ivan, predsednik
 Tušek Anton, namestnik
 Stričič Jože, član
 Tuš Konrad, član
 Coklin Oton, član
 Črešnik Milan, član
 Trop Franc, član
 Kozar Silvo, član
 Šuman Janko, član

Sklep: DS DO nadalje sklene, da se razprava, oziroma referendum izvede po programu ter postopku sprejemanja samoupravnih splošnih aktov, podana od pravne službe, ki pa je dolžna tudi dati vse informacije in napotke v zvezi s tem.

Sklep: DS DO sklicuje zbere delovnih ljudi TOZD in DSSS v času od 2. do 4. 11. 1977 z naslednjim dnevnim redom:

a) informacija, oziroma seznanitev o dokončnih predlogih samoupravnih splošnih aktov, podanih za potrditev na referendumu, po predhodni določitvi DS TOZD, DSSS in DO.

b) Potrditev SS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med DSSS in TOZD o upravljanju storitev.

Mertelj Franc

Asfaltiranje transportnih poti

Foto: Korpar

Narodna zaščita

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela (v delovnih organizacijah) organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov, za zavarovanje reda in svojega premoženja ter zagotavljanje varnega življenja. V neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru splošne ljudske obrambe.

Narodna zaščita je odraz nadaljevanja tradicije NOB, ko je bila ob partizanskih enotah v okviru odborov OF organizirana narodna zaščita, kot oborožena sila za samozaščito prebivalstva.

Narodna zaščita je rezultat spoznanja in zahteve:

— da je potrebno srestva za proizvodnjo in objekte bolje zavarovati,

— da je organizirana prisotnost zaščitnikov v določenem času na določenem mestu najuspešnejša preventiva.

— da zagotovimo red ob javnih manifestacijah ali obiskih tudi brez prisotnosti državnih organov.

Na osnovi teh ugotovitev so naloge narodne zaščite usmerjene v preprečevanje:

— uničevanja ali poškodbe objektov ali naprav s sabotажami in diverzijami.

— tatvine ali uničenje družbenega premoženja in dobrin pomembnih za proizvodnjo,

— požarov zaradi malomarnosti ali z namero povzročiti škodo ter vnašati zmedo in negotovost,

— raznih ekscesov, ki motijo mirno in varno življenje; neodgovorno in nepremišljeno obnašanje posameznikov ali grupic v TOZD v primeru notranjih zaostritev z namenom ogrožanja varnosti ljudi ali določenih naprav; ogrožanja življenja ljudi, izzivanje motenj na zborih in sestankih, prireditvah manifestacijah, ki jih organizirajo delovni ljudje, organizacije in društva; poskusi oskrunjenja ali omalovaževanja spomenikov in znamenj; žalitev ali ogrožanje zaslužnih, starih ali fizično onemgih ljudi; zlorabljanje nastalega stanja v primeru naravnih drugih nesreč z namenom prisvajanja zasebne ali družbene imovine.

Narodno zaščito ustanavljajo delavski svetil TOZD (DS DSSS) in je vezana na ta delavski svet. Enota narodne zaščite vodi načelnik NZ, ki ima svojega namestnika.

Naloge narodne zaščite opravljajo vsi delovni ljudje ne glede na spol in starost. Torej morajo opravljati te naloge tudi tisti, ki še nimajo 18 let, ženske, ki so fizično in psihično sposobne in vsi že upokojeni ali starejši, ki te naloge zmorejo.

Izjema so le vojni obvezniki, za čas, ko so poklicani na izpolnjevanje obveznosti po zakonu o ljudski obrambi v JLA, TO ali civilno zaščito in tisti, za

katere pristojni organ, to je odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ugotovi, da ne izpolnjujejo pogojev, ki jih določa zakon.

Ti razlogi so lahko na primer: — fizične in psihične motnje ali poškodbe, ki zmanjšujejo razsodnost pri opravljanju naloge, zlasti v nočnem času;

— opravljanje določenih funkcij, ki zahtevajo polno angažiranost delavca v TOZD,

— družinski razlogi pri ženah kot so: skrb oziroma nega otroka, nosečnost ipd.;

— čas trajne oziroma začasne nezmožnosti za delo, ki se ugotovi na osnovi ustrezne dokumentacije.

Sodelovanje v enoti narodne zaščite je pravica in dolžnost delovnega človeka in občana, ki jo opravlja zunaj rednega delovnega časa.

Pri opravljanju nalog narodne zaščite nosijo pripadniki enote narodne zaščite posebno oznako.

Pri opravljanju določenih nalog narodne zaščite so lahko oboroženi. Orožje smejo uporabljati samo, če ne morejo z drugim manj nevarnim prisilnim sredstvom odvrniti neposrednega napada s katerim je ogroženo njihovo življenje ali neposrednega napada na objekt, ki ga varujejo.

V enoti narodne zaščite ne more sodelovati delavec:

— ki je bil obsojen za kaznivo dejanje zoper ljudstvo in državo;

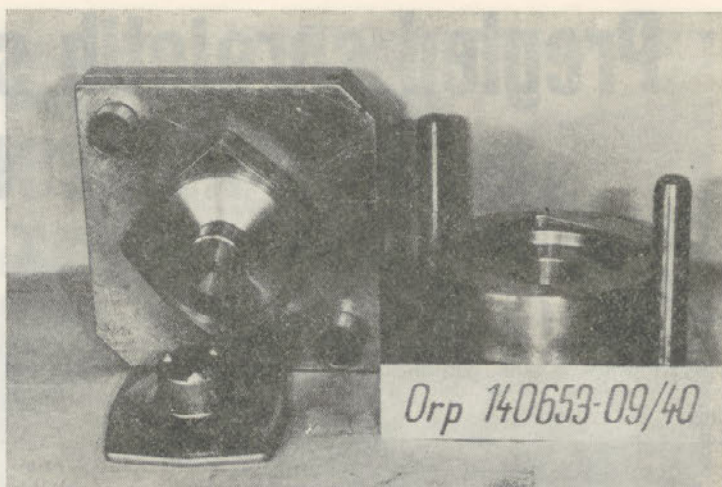
— ki je bil obsojen za kaznivo dejanje zoper družbeno in zasebno premoženje, samoupravljanje, zoper uradno dolžnost ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, storjeno iz koristiljubnosti,

— ki je v kazenskem postopku za dejanja navedenih v prejšnjih odstavkih.

Pri tem velja naglasiti, da enote narodne zaščite ne smejo in ne morejo biti samo podaljšana roka državnih organov, saj to ni njihova naloga in ne namen.

Prav tako enote narodne zaščite v TOZD niso stalna varnostna služba, kot so vratarji in čuvaji. Temeljna organizacija združenega dela jih ne sme uporabljati za zmanjševanje stroškov zavarovanja objektov in naprav v svojem TOZD.

SDS

Stančno orodje s končnim polizdelkom

Foto: sekcija AGIS

Delo komisije za izume tehnične izboljšave in koristne predloge

Komisija je v zadnjem obdobju zopet pričela z delom, ter imela 19. 9. in 4. 10. redni seji na katerih je obravnavala 18 koristnih predlogov in tehničnih izboljšav. Izmed vseh obravnavanih prijav je bilo 16 koristnih predlogov in izboljšav za TOZD TAP med tem, ko je bila ena prijava koristna za TOZD Orodjarna in ena za TOZD Kovinska obdelava. Od vseh obravnavanih prijav je bilo 12 rešenih z enkratnimi nagradami, a ostalih 5 je še v rešitvi zaradi pridobitve novih strokovnih mnenj o predlogih, ena pa je zavrnjena.

Komisija je priznala enkratne nagrade naslednjim članom kolektiva po TOZD:

TOZD TAP: Francu KISELJAKU 800,00 din in 1.200,00 din, Janezu BEDENIKU 500,00 din, Marjanu JANCICU 1.000,00 din, Danilu BELA 7.000,00 din, Francu BERANICU 1.500,00 din, Antonu PRIMOZICU 300,00 din in 500,00 din, Marjanu LAHU 300,00 din in Konradu PEPLARJU 1.000,00 din in 2.500,00 din.

TOZD Orodjarna: Gabrijelu MATIJASKU 1.750,00 din.

Glavni vzroki za tako počasno reševanje prijav so strokovna mnenja, ker službe, katerim so prijave posredovane ne odgovarjajo v roku, ki je predpisan. Komisija si prizadeva, da bi vse prijave, ki so sedaj prispele bile rešene ali bodo v obravnavi do konca tega leta.

Kdaj novi skladiščni prostori?

Zaradi vedno večjih potreb trga nenehno povečujemo kapacitete proizvodnje, vzporedno s tem pa raste tudi masa produktov in surovinska osnova. Iz tega jasno izhaja, da iz leta v leto govorimo o razširjeni reprodukciji, ki brez dvoma, utesnuje

skladiščne prostore, ali bolje rečeno skladiščne zmogljivosti. S tem problemom se srečujemo tudi mi v skladišču osnovnega materiala II. Mnogokrat smo prisiljeni improvizirati skladiščne prostore, tako da material raztovorimo kar na dvorišču in ga po potrebi pokrijemo s PVC folijo, kar pa sigurno ne daje estetskega videza, material pa je izpostavljen vremenskim neprilicam. V slabem stanju so tudi skladišča, ki so locirana izven Agisa. Pomembno bi bilo omeniti tudi to, da bi morali biti ekspeditivnejši pri odlaganju reklamacijskega materiala in odpadnih gumah. Tudi tako bi hitreje prihajali do prepotrebnihs sprostitev prostorov.

Želja nas, skladiščnih delavcev je, da v doglednem času rešimo ta problem z gradnjo centralnega skladišča, kajti s tem bomo tudi izboljšali transport in pogoje dela. Matko Šmigoc

Izobraževanje in gospodarski razvoj

Razširitev in poglobitev človekovega znanja je eno izmed najpomembnejših zahtev za napredek in izkoriščanje naravnih bogastev karkšnekoli države. Ljudje so uporabniki in obenem razvijalci novih pomembnih odkritij tako v preteklosti kakor tudi v bodoče. Že od nekdanj se je človek boril z mislijo, kako izboljšati, razviti to, kar je dosegel. Temu načelu se človek ne bo nikoli odrekel.

Mnogi menijo, da ni države, kjer bi bili zadovoljni z izobraževanjem kadrov za obstoječe zahteve gospodarstva. Zato je seveda bilo potrebno najti krivca. In našli so ga v obstoječih šolskih sistemih, ki da so zastareli in ne dajejo tega, kar razvoj današnje tehnike in znanosti terjajo. Obtožba »kriza v izobraževanju« bi ne smela izzveneti kot negativna kritika, pač pa kot opozorilo, da je izobraževanje zaostajalo za razvojem.

Sistemi izobraževanja strokovnih kadrov so se razvijali v vsaki državi verjetno po najboljši volji in močeh ljudi, ki so jih kreirali, danes pa so dosegli stopnjo, ki terjajo korekture in dopolnila. Pretirane so ugotovitve, da je potrebno vse podreti in zgraditi znova, bolje in bolj ustrezno z današnjim razvojem.

Da je potrebno vnesti v sisteme izobraževanja kadrov korekture in dopolnila, o tem nihče ne dvomi. V sistem izobraževanja so posegli elementi, ki terjajo nove rešitve. Med temi so najpomembnejši tili:

— hiter razvoj tehnike in znanosti, ki povzročajo spremembe v ekonomsko razvitih deželah in deželah v razvoju;

— povečanje števila ljudi, ki iščejo zaposlitve. Nova delovna mesta ne nastajajo tako hitro, kakor raste povpraševanje po delu. Problem zaposlenosti je že danes v svetu problem številka ena, posebej za večino dežel v razvoju;

— število učencev silno narašča, občuti se pomanjkanje novih prostorov, učiteljev in sodobnih učnih sredstev;

— stroški izobraževanja rastejo. Mnoge države odvajajo od svojih sredstev v primerjavi z dohodki izredno veliko sredstev. Ni nobenih možnosti, da bi bila v bodoče sredstva manjša;

— šolski sistemi niso povsod v skladu z razvojem gospodarstva. Vsako izoliranje od gospodarstva vodi v napačno zastavljeno smer razvoja kakršnikoli strokovnih kadrov;

— teorija izobraževanja je v

IZ DELA MLADIH . . .

V pripravah na volitve 1978 smo pristopili z vso resnostjo in odgovornostjo. X. kongres ZSMS bo predvidoma potekal v mesecu novembru. V vseh kadrovskih pripravah na volitve v družbenopolitične skupnosti, SIS in ostale samoupravne skupnosti in organizacije, moramo upoštevati, da bodo nekateri delegati iz vrst ZSMS. Prav tako je potrebno v stalnih kad-

rovskih akcijah zagotoviti strukturo za vse organe na nivoju organiziranja in delovanja ZSMS in ZSMJ.

Nedvomno pa je potrebno predhodno izoblikovati oceno o dosedanjih aktivnostih vodstev v organizaciji ter na podlagi tega upoštevati kriterije reelekcije in rotacije. Po drugi strani pa moramo paziti na napake, ki se pogosto pojavljajo v praksi pri samem ustanavljanju osnovnih organizacij, ugotovimo, da je potrebno dati pri ustanavljanju možnost slehernemu mladem delavcu, da se organizira v članstvo ZSMS. Seveda pri tem pa igrajo zelo pomembno vlogo specializirane konference, pri katerih ne moremo dopuščati formalističen pristop in med katerimi igrajo pomembno vlogo informacije. Ne bom se spuščal v posamezne stvari kako izpeljati posamezne konference, kako voditi seje, čeprav je to izredno pomembno, temveč je potrebno poudariti, da so včasih v nekaterih na videz nepomembnih rečeh, ki so predvsem tehnične narave, skriva tudi učinkovitost in sposobnost naše organizacije. Pri sestavljanju vodstva OO moramo gledati na to, da bo sestavljeno delegatsko in, da bodo v njem po možnosti zastopani tudi vsi predstavniki posameznih delovnih enot oziroma drugih oblik organiziranja in načinov dela TOZD. Prav tako je potrebno zagotoviti v vodstvu tudi ustrezno socialno strukturo zaposlenih in njihovo nacionalno zastopnost. Kljub temu, da uveljavljamo v naši organizaciji delegatski sistem in dogovarjanje, pa je še vedno, posebno v prvih mesecih po ustanovitvi OO veliko odvisno prav od vodstva OO, kako bo le-ta zaživela.

preteklih desetletjih še lahko bila bolj ali manj izolirana od ekonomike, danes pa postaja vse bolj povezana z gospodarstvom. Še več, izobraževanje potrebuje povezavo s številnimi vejami znanosti, ker služi razvoju in pripravljanju kadra za različne sektorje gospodarstva in služb.

Vsi načini in vse oblike izobraževanja mladine in izobraževanja odraslih so med seboj enakopravni in tvorijo skupaj neločljive dele enotnega vzgojno-izobraževalnega sistema.

Viri: Ivan Bertoncelj
Permanentno izobraževanje
Pripravil: Franc Simonič

KADROVSKE SPREMEMBE

DELAVCI, KI SO PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESecu SEPTEMBRU 1977

DELovNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR

— Šmigoc Neža, čistilka
— Murko Štefan, referent za družbeni standard in rekreacijo

KOMERCIALNI SEKTOR

— Kokol Drago, skladiščni delavec SGI

TEHNIČNI SEKTOR

— Belšak Viljem, planer gumarne I

TOZD AVTOOPREMA

— Pišek Marjan, strugar

— Jug Darko, delavec pripravne skupine

— Malek Franc, delavec pripravne skupine

— Vičar Milan, stiskalec

— Kaisersberger Iztok, stiskalec

— Segula Mirko, stiskalec

— Vodušek Milan, stiskalec

— Petek Milan, čistilec odlitkov

— Cvetko Marija, čistilec odlitkov

— Hmelirah Milica, čistilec odlitkov

— Lorbek Marija, monter zavor

— Filipič Marija, monter zavor

— Zagoršek Ivan, rezkar

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— Mencinger Albin, strugar na Krušku

TOZD GUMARNA

— Primožič Alojzija, obrezovalka

— Petkovič Jadranka, obrezovalka

TOZD SERVISI

— Štruel Janko, prodajalec — Zastava

DELAVCI, KI SO PRENEHALI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESecu SEPTEMBRU 1977

DELovNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— Ivančič Danica, analitik cen in odstopenj

TOZD AVTOOPREMA

— Korenjak Alojz, monter zavor

— Križnjak Franc, monter sedežev

TOZD GUMARNA

— Leber Marjan, vodja izmene vulkanizacije

TOZD SERVISI

— Medved Vinko, pralničar

— Zajdela Ivan, avtomehanik

Neprimerno skladiščenje

Foto: Korpar

Predsednik KMD
Nahberger Ivan

Ali jih poznate?

V šesti številki našega glasila smo na kratko zapisali težave, ki pestijo zaposlene v obratu družbene prehrane. Iz pogovora smo zaključevali, da je precej ovir do zaželjene kvalitete dela, ki jih bomo lahko premagali le s skupno akcijo. No, da vse le ne bo zgledalo tako črno, naj zapišemo, da mislimo predvsem na dobavo predhodno predvidenih delovnih sredstev in pa na eventualno povečanje žive delovne sile v obratu. Po mnenju nekaterih kvaliteta malice ni taka, kot smo upali in si v začetku začrtali. Po delovni organizaciji se slišijo razne govornice, ki niso v prid kolektivu obrata. Ravno to pa je bil vzrok, da smo na kratko zabeležili pogovor z nekaterimi od naših delavcev. V nadaljevanju vam jih bomo na kratko predstavili in obenem podali mnenje njih in njihove sredine v kateri delajo, o malici.

ČREŠNIK Milan

Zaposlen sem na delovnem mestu optrokatalitov v TOZD Gumarna. Aktivno delujem v ZSM DO AGIS, kot predsednik. Pred nedavnim sem bil imenovan za predsednika komisije za spremljanje in izvajanje zakona o zdravem delu.

Delovno vzdušje med sodelavci je sorazmerno dobro. Zgodi se, da pride do nekaterih nesporazumov, vendar to so manjši spori, ki jih hitro pozabimo, kajti zavedamo se, da le s skupno močjo in dobrim sodelovanjem lahko dosežemo zaželjene delovne rezultate.

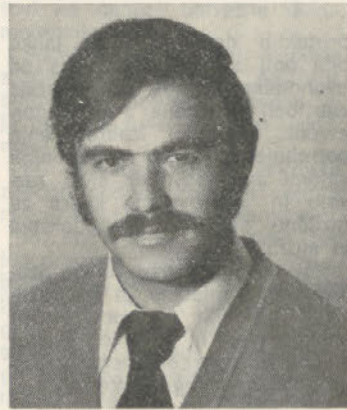
Mladina TOZD Gumarna je dosedaj izvedla štiri delovne akcije in to čiščenje kovinskih delov, razvrščanje kovinskih delov in čiščenje ter urejanje okolja. Prav tej zadnji akciji bi morali dati več poudarka, kajti urejeno in čisto okolje je pogoj za zdravo življenje slehernega.

Aktivno se vključujemo tudi v razna športna tekmovanja na ravni delovne organizacije AGIS. Med drugim sem tudi član rokometne ekipe, ki je zasedla zavidljiv rezultat na letošnjem prvenstvu športnih iger motorne industrije v Beogradu. Omeniti moram tudi tesno sodelovanje mladih z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD Gumarna, kajti vse težave in naloge rešujemo skupno. To se je pokazalo predvsem pri obravnavi posameznih samoupravnih aktov, kjer smo s sindikatom in člani OZK skupno pripravili priporočila.

Z malico je večina zaposlenih v našem TOZD zadovoljna. Je pa tudi nekaj takih, ki niso zadovoljni, tu bi predvsem omenil nočno izmeno. Hranijo se s suho malico, ki za težko fizično delo ni ravno najugodnejša.

Med delavci smo izvedli tudi anketo, ki je med drugim vse-

bovala vprašanje ali so delavci zainteresirani za kuhanje kosil. Izida v celoti ne poznam, vendar iz razgovorov lahko trdim, da je teh interesentov precej. Upam da bomo to zamisel uresničili takoj, ko bo v obratu urejeno vprašanje pogojev dela in ko bodo odpravljeni problemi, ki nas tarejo. Za zaključek bi povedal še to, da je naša želja dobiti čim kvalitetnejši obrok pa čeprav bo potrebno primakniti kak dinar.

ŠTRAFELA Martin

Če je že potrebno, bom tudi jaz podal nekaj misli o sami malici in organizaciji dela v obratu družbene prehrane. Sem delavec TOZD TAP, strojnega oddelka in opravljam delo strugarja. Z delavci se med sabo razumemo, kar je zelo pomembno, kajti stopnja samoupravnega sistema nam daje pravice in dolžnosti, da samoupravno o vsem odločamo in če se ne bi razumeli in bi prihajali v razna nasprotja bi zaradi tega trpel celoten kolektiv. Srečni in zadovoljni smo lahko, da nam je uspelo zgraditi obrat družbene prehrane ter s tem urediti prehrano delavcem. Vsi, ki se hranimo smo z malico dokaj zadovoljni. Zgodi se tudi da je včasih dnevna vsebina pre malo kuhana, vendar to so objektivne okoliščine, kajti vsak začetek je težak. Ne smemo pa pozabiti tega, da se nas v obratu hrani precejšnje število in da pri taki veliki količini hrane pride do nekaterih spornih situacij. Nam delavcem, ki smo vezani na normo organizacija delitve obrokov včasih ne odgovarja in bi bilo mogoče pomembno misliti o tem, če se lahko organizira še eno delilno mesto. Kar se tiče kosil pri nas nekega velikega interesa ni. Večinoma nas je iz dežele in tako nas kosilo po koncu službe čaka doma. Pohvalno lahko spregovorim o dietni malici. Mogoče bi pripomnil, da bi bilo dobro uvesti, če je mogoče, večjo izbiro, v celoti pa je zadovoljivo.

PONGRAC Franc

Opravljam delo skladiščnika v TOZD Vzdrževanje. V skladišču imamo prevsem razni potrošni material za električarje, ključavničarje itd. Medsebojne odnose delavcev smo v zadnjem času uspeli dvigniti na primerno raven. Vendar kljub vsemu bomo morali storiti še več, da bo medsebojno spoštovanje in zupanje lahko ponos in vzor. Smo sorazmerno zelo mlada TOZD, zato morebitne pomanjkljivosti izhajajo iz objektivnih vzrokov.

Delavci vzdrževanja se ne pritožujemo na malico. Kvaliteta je primerna. Malice namreč ne moremo ocenjevati po tem, da je bila pre malo kuhana, kajti to so osamljeni primeri. Tudi jaz bi predlagal, da sami primaknemo nekaj denarja, če je naša želja, da dobimo boljše malico. Da pa smo v celoti zadovoljni pa jasno izhaja iz tega, da je zelo malo delavcev, ki se hranijo s suho malico. Pri nas smo tudi zaintereseni za kuhanje kosil. Narava našega dela je taka, da moramo mnogokrat po rednem delovnem času ostati v službi, kajti veliko del je potrebno opraviti v nadurah ali v popoldanskem času, zaradi tega pa ostane človek brez rednega obroka hrane.

KOSTANJEVEC Ivan

Izhajam iz sredine neposrednih proizvajalcev TOZD Kovinska obdelava. Trenutno sem tudi predsednik OOS in v neki

meri poznam razpoloženje delavcev o malici, ki jo pripravljamo, v še ne dolgo tega zgraženem obratu družbene prehrane. Tak obrat je bil nujen potreben. Že dolgo smo si želeli toplo malico, ki smo jo naposled le dočakali. Vemo in zavedamo se, da hladna malica slabše deluje na delavčevu razpoloženje in sam učinek dela. Upam si trditi, da nam osebje v obratu nudi pričakovano, da pa so tudi taki, ki so pričakovali več, kajti okusi so različni in slehernega zadovoljiti je težko. Iz ankete, ki smo jo izvedli pri nas tudi ni bilo prevelikega povpraševanja po kosilih. Nezadovoljstvo kažejo delavci, ki delajo v nočni izmeni. Vemo, da je nočna izmena izpostavljena neprimerno večjemu naporu in prav zato bi moral biti obrok kvalitetnejši. Na kraju bi dodal še to, da bomo z dobro voljo in prizadevnostjo delavcev obrata družbene prehrane, v doglednem času premagali te začetne težave, kajti vsako novo delo in obveznosti ter naloge orjejo ledino.

GREGOREC Marija

S ponosom in radostjo lahko ugotovimo, da smo le uspeli. Kaj sem hotela s tem povedati? Zgradili smo lep in moderen obrat družbene prehrane na katerega smo lahko vsi ponosni. Delavcem nudimo, kar jim prej nismo mogli. Uredili smo urejeno prehrano za tisoč šeststo članski kolektiv in s tem še enkrat pokazali veliko mero razuma in sodelovanja, kajti uspeli smo lahko le z enotno zastopanimi stališči. Odločili smo se in združili sredstva. Večina nas je zadovoljna, vsem pa je težko ugoditi. Pričakovali smo morda preveč.

TOPOLOVEC Milan

V TOZD Gumarna delam kot vulkanizer. To delo opravljam že štiri leta. Sodelovanje med sodelavci je pohvalno. Redno se vključujem v razne družbene akcije. Sem tudi član OZK TOZD Gumarna in član kadrovske komisije. Letos sem sodeloval tudi v mladinski delovni akciji BRKINI 77.

Tudi po mojem mnenju so malice okusne in dokaj zadovoljive. Nekaj je pač takih, ki jim ne odgovarja.

Prvenstvo DSSS v malem nogometu

Končan je jesenski del tekmovanja v malem nogometu med oddelki v skupnih službah. Tekmovanja se je udeležilo šest (6) ekip, ki so se vse do konca borile za prestiž v točkah. Zmagala je ponovno ekipa KONSTRUKCIJE, ki je v odločilni tekmi po težkem boju premagala dobro in požrtvovalno ekipo KONTROLE z rezultatom 4:3. Pri tem velja pripomniti, da je ekipa kontrole še nekaj minut pred koncem srečanja vodila 3:2, nato pa je konstrukciji uspelo in v zadnjih sekundah doseči zmagovalni zadetek.

Za dobro udeležbo in »fair play« moram pohvaliti vse sodelujoče ekipe. Morda bi nekoliko grajal ekipo KADROVSKE, ki se ni udeležila tekmovanja v

popolni sestavi, mislim pa, da se je tudi tistih nekaj posameznikov, ki so zastopali barve ekipe prav tako rekreiralo, kot vsi ostali. To pa je bil tudi namen komisije za šport in rekreacijo pri DSSS.

Barve zmagovite ekipe so zastopali naslednji tekmovalci: Kolarič, Zorec, Robin, Primožič, Debeljak, Ivartnik, Komel, Belšak in Matjašič.

Končna lestvica tekmovanja

1. Konstrukcija	5	4	1	0	28:15	9
2. OTS	5	3	2	0	28:17	8
3. Kontrola	5	3	1	1	19:13	7
4. Tehnologija	5	2	0	3	12:12	4
5. Studij dela	5	1	0	4	15:29	2
6. Kadrovska	5	0	0	5	6:22	0

Murko Štefan

Ekipi v malem nogometu (orodjarna:TAP)

Foto: Korpar

Nogometaši drugi, strelci tretji

V počastitev Dneva kovinarjev je Šolski center za kovinsko stroko »Veljko Vlahovič« Ptuj organiziral mladinsko tekmovanje v malem nogometu in streljanju. Na to tekmovanje so bile vabljene mladinske ekipe iz TGA Kidričevo, KK Ptuj, TOZD Tehnoservis, Elektrokovinar TOZD Ptuj in Agis Ptuj. Tekmovanja sta se udeležili obe ekipi.

Nogometno ekipo so sestavljali Potočnik Marko, Podkrižnik

Igor, Dokl Milan, Kostanjevec Branko, Šeruga Alojz in Lesjak Ivan. V predtekmovanju je naša ekipa premagala ekipo Tehnoservisa, v finalu pa izgubila z ekipo TGA Kidričevo. Naši so bili zelo borbeni, igra morda celo boljša od nasprotnikove, le zadetkov ni bilo dovolj.

Tako je prehodni pokal osvojila nogometna ekipa TGA, ekipi Agisa in ŠC za kovinsko stroko Ptuj pa diplomi.

Strelsko ekipo so sestavljali Ličen Ivica, Šimenko Edi in Krajncič Janez. Najboljša je bila ekipa TGA, ki je zmagala pred ekipo Tehnoservisa in ekipo Agisa. Strelci bi gotovo bili boljši, če bi lahko trenirali, a žal jim je bil odvzet prostor za vaje — stara jedilnica je postala skladišče.

Tekmovanje ob Dnevu kovinarjev, kakšnega je letos organiziral ŠC za kovinsko stroko, bo postalo tradicionalno.

Murko Štefan

Srečko Šneberger

Predaja pokala ekipi orodjarne

Foto: Korpar

Ribiško tekmovanje v Orešju

Foto: Korpar

Kegljanje

Kegljaški krožek AGIS deluje kot samostojen krožek v sklopu kegljaškega kluba Ptuj. Trenutno število aktivnih kegljačev v našem krožku je 52, ki trenirajo ob torkih zvečer in petkih popoldnež Treningi so na športnem kegljišču na stadionu »Drava« Ptuj.

Zaradi veliki zainteresiranosti med kegljači iz posameznih TOZD smo v začetku meseca oktobra izvedli ekipno tekmovanje med TOZD-i za prehodni pokal v počastitev bližajočega se tovarniškega praznika. V tekmovanju za prehodni pokal so sodelovale ekipe iz naslednjih TOZD:

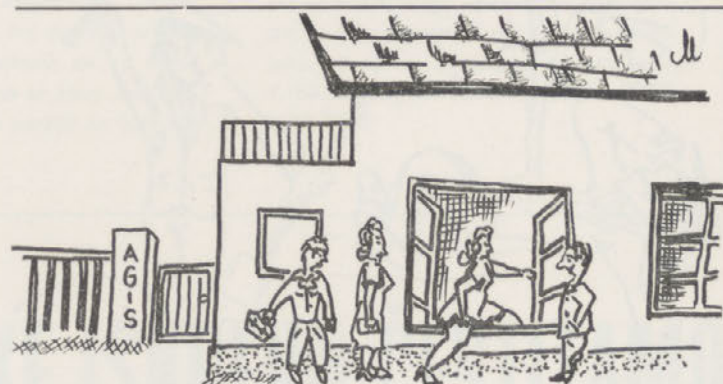
TOZD TAP, TOZD Orodjarna, TOZD Gumarna, TOZD Precizna mehanika, TOZD Kovinska obdelava in DSSS.

Tekmovanje je potekalo v borbenih partijah 6 kegljačev in 6 setov. Doseženi so bili naslednji rezultati:

1. TOZD TAP	211 keglj.
2. DSSS	193 keglj.
3. TOZD Orodjarna	189 keglj.
4. TOZD Gumarna	171 keglj.
5. TOZD Prec. meh.	160 keglj.
6. TOZD Kov. obd.	143 keglj.

Prehodni pokal za leto 1977 je osvojila ekipa TOZD TAP, ki ji ob tej priliki iskreno čestitamo.

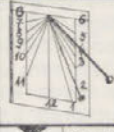
Dušan Žnidarič

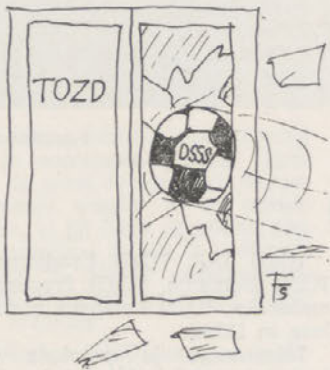

...TUDI TAKO SE ZJUTRAJ PRIHRANIJO DRAGOCENE MINUTE...?!

Slikovna križanka

in humor

	CENČIČ PETER	GRETA ČUČEK	TOVARNA V CELJU	NEZNANO	SESTAVA STROJA ALI OPRODA DE REK DELO	MESTO NA KANTON V GORTEN ARIZONA VEDA	6 ČRKA	
	FOSFOR	RADIUS ZLATO JABOLKO	KOPELAN KAVALE NEKJANI PRAVILNO POKLIC					MESTO IN PRAMER NA JAVST RALIZE
TONA	MESTO V JAVST KITAJSKI BLIZU NIRANGA	ROMSKO MESTO NA STROU KYUCHU	ZDRAVI LMA PASTILNA	OSTOTI DEL DINARJA				
STEDER ZA OVČI TAVSEJDU					GR.2060VA PROBNOSTI STARA MAMA			PREDLOS SREBIL KORPAR
BEŠINA VRSTA (PROMET)					GEOMETRI POJEH KEMISTI ELEMENT			LESKOVO
NEVESTNO PREMO ZENJE					UMETNOST LATINNO AVGLEKA TOVARNNA MIRA			ALUMINI VČERKA
ČLOVEK Z VELIKO OČMI								PESEM IVALNICA
AVTOMOB OZNAKA ARGENTINE								GRČKA DOGNJA ZEMLJE
OSEBNI ZAMTEK								TOVARNA V NISU
DRAGO GRČAR								RIMSKA 300
JOD	AMETISKI DELAEC V JUBNI AMERIKI	NASA TOVARNNA ELEKTRON APARATON	PREDEK ZURRKE DOBE					
KLIC POZIV								
AVTOMOBIL TEKNOVA NIJE								
MESTO V ALBANIJI DUBOVAR PEPE ZREZ								
INDIJSKI DROBIZ								

TAKO SI PEPE PREDSTAVLJA
ZDRUŽEVANJE DELA IN SREDSTEV ...

TEHNIČNA IZBOLJŠAVA ZA BOLJŠE
INFORMACIJE

